ЗВІТ
про проведення МіО потреб СП в умовах війни
та ефективності реалізації програм з гуманітарного реагування
за підтримки ООН Жінки в Україні та Жіночого фонду миру
та гуманітарної допомоги ООН (WPHF),
2025-2026

В умовах повномасштабної війни в Україні особливої актуальності набули гуманітарні потреби секс-працівниць/ків (СП), а також їхній запит на вчасну та кваліфіковану психологічну й юридичну допомогу. БО «Легалайф-Україна» реалізує комплексні проєкти з підтримки та захисту спільноти СП за підтримки ООН Жінки в Україні та Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Для постійного вдосконалення цієї діяльності, системного моніторингу результатів та адаптації послуг до реальних викликів було проведено Моніторинг та Оцінку (МіО). Результати МіО дозволяють визначити вплив війни на економічне становище та психоемоційний стан членів спільноти, а також об'єктивно виміряти ефективність, якість та охоплення наданих послуг.

Метою оцінки є комплексне визначення соціально-економічного становища та психоемоційного стану СП в умовах війни, вивчення їхніх актуальних потреб у гуманітарній, психологічній та юридичній допомозі, а також оцінка ефективності, адресності та безпечності реалізованої програми гуманітарного реагування. Отримані дані використовуються для адвокації інтересів спільноти, планування майбутніх проєктів, розробки рекомендацій для донорів та підвищення загальної ефективності діяльності БО «Легалайф-Україна».

Цільова група – особи, які надають секс-послуги в умовах війни чи надавали секс-послуги до початку війни в Україні, незалежно від їхньої статі та сексуальної орієнтації (чоловіки, жінки, трансгендерні особи тощо) у віці від 18 років і старше, крос-групи секс-працівників (СПР+ ЛГБТІК, СП+ЛЖВ, СП + ЛВЇН і т.д.).

1 ЕТАП: ОЦІНКА ПОТРЕБ СП

Використано методи збирання даних:

168 Опитувань секс-працівниць/ків. Респонденти обирали самостійне заповнення анкети або проходили опитування «віч-на-віч» з лідерками регіональних ініціативних груп БО «ЛЕГАЛАЙФ-УКРАЇНА», які мають певний рівень довіри серед представників цільової групи. Запланована на 1 етапі вибірка (150 осіб) була повністю реалізована.

Інструментарій для проведення інтерв'ю:

1. Розроблено анкету для першого етапу (додається), анкета включає такі блоки питань:

- Оцінка соціально-економічного стану СП;
- Оцінка потреб щодо отримання гуманітарної допомоги;
- Оцінка психоемоційного стану СП та визначення потреб у психоемоційній підтримці;
- Визначення потреб СП у юридичних/парауридичних послугах;

та на її основі створено Google Forms для фіксації відповідей під час опитування СП.

Загальний демографічний та соціальний профіль

З метою вивчення та оцінки потреб СП в умовах війни під час першого етапу МіО було проведено опитування серед **168** секс-працівниць/ків України (СП) у **17** містах України: Вінниця, Дніпро, Житомир, Київ, Кривий Ріг, Кропивницький, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Суми, Харків, Херсон, Черкаси, Чернівці.

Місто, де ви зараз проживаєте	Кількість
Вінниця	13
Дніпро	3
Житомир	11
Київ	10
Кривий Ріг	15
Кропивницький	10
Луцьк	14
Львів	8
Миколаїв	4
Одеса	2
Полтава	10
Рівне	11
Суми	11
Харків	13
Херсон	15
Черкаси	7
Чернівці	11
(пусто)	
Всього	**168**

В опитуванні брали участь переважно жінки – 145 осіб (86 %), 18 осіб чоловічої статі, трансгендерних персон опитано 5 осіб.

Мінімальний вік респондентів – 20 років, максимальний – 62 роки, середній вік учасників – 39 років.

Стать/гендер	Кількість
Жінка	145
Трансгендерна персона	5
Чоловік	18
(пусто)	
Всього	**168**

Більшість з опитаних сьогодні надає секс-послуги в умовах війни. Понад половина респондентів (54%, 91 особа) надає секс-послуги постійно, ще 41 % надає секс-послуги час від часу. 21 особа (12%) зазначили, що до війни не надавали секс-послуги, але тепер їм доводиться цим займатися через складне матеріальне становище – відсутність роботи та засобів до існування.

41% з опитаних мають на утриманні неповнолітніх дітей, 64% вимушені сплачувати за оренду житла, бо не мають власного, або мігрують через війну.

Як і до війни, добробут СП та їх сімей безпосередньо залежить від їхньої роботи у сфері надання секс-послуг. Понад 60 % СП сьогодні не мають інших джерел доходів, окрім секс-праці та несистемної благодійної/гуманітарної допомоги. Більшості з респондентів заробітків не вистачає не тільки для гідного життя, але, іноді, й для виживання: 40% СП не вистачає коштів на речі першої необхідності (продукти, засоби гігієни, одяг, житло тощо), 58 % можуть задовільнити свої потреби лише частково.

Чи вистачає вашого заробітку на речі першої необхідності для життя (на продукти, гігієну, ліки, одяг, житло тощо)	**Кількість**
Ні	67
Так	3
Частково	98
(пусто)	
Всього	**168**

Усі респонденти зазначили, що потребують матеріальної допомоги, зокрема у вигляді Продуктові набори, Теплі речі, одяг, Технічні засоби та електроприлади (павербанки, ліхтарики, лампи тощо), Гігієнічні набори тощо.

Якої матеріальної допомоги потребують СП	**Кількість**
НЕ ПОТРЕБУЮ ДОПОМОГИ	0
Дитяче харчування	12
Дорожні набори	22
Теплі речі, одяг	97
Технічні засоби та електроприлади (павербанки, ліхтарики, лампи тощо)	121
Гігієнічні набори	127
Продуктові набори	158

Психоемоційний стан СП в умовах війни та потреби у психологічній допомозі

Примітка: Оцінка проводилась під час першого етапу опитування з метою визначення актуальності психологічної допомоги для СП в умовах війни. Висновки про стан здоров'я СП в цьому дослідженні не є медичним діагнозом/професійним висновком психологів/психотерапевтів, лише нашим припущенням на основі відповідей СП про їх психоемоційний стан. Для оцінки стану ментального здоров'я ми запитали у СП чи відчувають вони негативний вплив від війни на своєму психоемоційному стані /на стані їх дітей. Потім ми запропонували обрати зі списку почуттів ті, що вони іноді/часто відчувають та які відповідають їхньому емоційному стану останнім часом. Відповіді на ці запитання містили у собі основні ознаки поширених психоемоційних станів та захисних реакцій організму на зовнішні подразники: стресу, панічних атак, синдрому відкладеного життя та емоційного вигорання. Наші припущення ґрунтувались тільки на наявності у СП половини та більше зі запропонованих ознак порушення психоемоційної рівноваги та на аналізі їх суб'єктивних оцінок/відповідей

73 % (123 особи) зазначили, що відчувають погіршення свого психічного здоров'я/психоемоційного стану через війну, менше 5 % не відчувають такого впливу, решта не змогли відповісти на це питання.

Аналізуючи відповіді СП щодо *почуттів, що вони іноді/часто відчувають*, можна припустити, що війна болісно позначилась на їх психоемоційному стані.

Ознаки порушення психоемоційного стану	Кількість
Не відчуваю нічого з цього списку	6
Відкладаєте чи навіть забороняєте собі насолоджуватись приємними моментами, квітами, заходом сонця, книжками, манікюром, кавою тощо	36
Ви відчуваєте внутрішню порожнечу, не розумієте, що з вами, та втрачаєте контроль над власним життям	49
Напружен стосунки з родичами, друзями, дітьми	49
Відсутність апетиту чи постійне переїдання, тяга до алкоголю, сигарет тощо	63
Ви відчуваєте емоційне виснаження, але змушуєте себе працювати ще більше, ігноруючи власні потреби	69
Постійне відчуття страху, відчуття безпорадності, панічні атаки	72
Проблеми зі сном, метушливість або загальмованість, підвищена втомлюваність	117

У більшості СП спостерігаються ознаки стресу, синдрому відкладеного життя та емоційного вигорання. 42% постійно відчувають страх, безпорадність, страждають від панічних атак.

Майже усі респонденти (164 особи) знають про можливості отримання безоплатної психологічної допомоги у БО «Легалайф-Україна».

58% (98 осіб) визнали, що потребують психологічної допомоги, 70 осіб не визнають такої потреби, хоча 39 осіб з них зізнались, що відчувають погіршення психічного здоров'я через війну.

Серед обраних СП форматів отримання психологічної допомоги переважають Консультації по телефону та особисті зустрічі з психологом.

Формат психологічної допомоги	Кількість
Консультації по телефону	72
Онлайн консультації	27
Особисті зустрічі з психологом	52
Психологічні групові сеанси	24

Порушення прав СП та потреба у правовій/юридичній допомозі

27 % (45 осіб) з опитаних потребують допомоги юриста/параюриста, з них більшість (40 осіб) знають про можливості безплатно отримати допомогу від юриста/параюриста БО "Легалайф-Україна". Всього з опитаних лише 13 осіб не знало про правову підтримку від БО "Легалайф-Україна".

Формат правової допомоги	Кількість
Групові консультації з параюристом	19
Онлайн консультації	37
Консультації по телефону	56
Особисті зустрічі з юристом/параюристом	65

Серед обраних СП форматів отримання правової допомоги переважають Особисті зустрічі з юристом/параюристом та Консультації по телефону.

Рейтинг актуальних для СП послуг

Щоб отримати рейтинг актуальних послуг, СП запропонували обрати до 3-х варіантів зі списку можливих послуг, виключивши гуманітарну допомогу, якої потребують 100% респондентів. У порівнянні з 2023-2024 роком значно знизилась потреба у транспортуванні/евакуації. Щодо інших послуг, то потреби в них залишаються високими.

Зокрема СП гостро відчувають потребу у житлі. На другому місці інформаційні послуги, тобто доступ до інформації щодо захисту прав, здоров'я, безпеки, протидії насильству, новини про спільноту тощо,

яку вони отримують через доступні канали спільноти: веб-сайт, Фейсбук, Телеграм, ТікТок). Наступними за актуальністю є психоемоційна підтримка на групах взаємодопомоги та консультації психолога.

Рейтинг актуальних послуг	Кількість
Транспортування/евакуація	7
Допомога юриста/параюриста	40
Консультації рівний рівному	41
Допомога психолога	56
Групи взаємодопомоги	63
Консультації/корисна інформація щодо захисту прав, здоров'я, безпеки, протидії насильству, новини про спільноту тощо на веб-сайті (Фейсбуці, Телеграмі, ТікТоці) БО "Легалайф-Україна"	71
Тимчасове житло/компенсація комунальних витрат	77
НЕ ПОТРЕБУЮ НІЯКИХ ПОСЛУГ	16

Безпека

166 осіб (майже 99 %) зараз чи у майбутньому не відчувають дискомфорту чи небезпеки під час відвідування у їхньому місті груп взаємодопомоги, отримування гуманітарної допомоги та інших послуг від представників БО "Легалайф-Україна". Лише 2 особи зазначили, що не можуть отримувати окремі послуги через відстань або брак часу.

Більшість 108 осіб (64%) не приховують від близьких, що отримують допомогу та послуги від БО "Легалайф-Україна", 57 осіб не повідомляють близьким про контакти з БО "Легалайф-Україна".

На запитання «Чи відчуваєте Ви будь-які ризики, погрози, переслідування з боку оточення, близьких, правоохоронних органів через те, що отримуєте допомогу, послуги в БО "Легалайф-Україна"? лише 8 відповіли ствердно, одна особа сказала, що відчуває заздрість з боку оточення, решта не змогли пояснити, що саме їх непокоїть.

ВИСНОВКИ 1 ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Перший етап оцінки потреб ($N = 168$ респондентів у 17 містах) засвідчив глибоку соціально-економічну та психоемоційну кризу серед секс-працівниць/ків (СП) в умовах війни.

Соціально-економічний стан та загроза виживання

- **Висока залежність від секс-праці:** Понад 60% СП не мають жодних інших джерел доходу, окрім надання секс-послуг та епізодичної гуманітарної допомоги.
- **Нові респонденти через бідність:** 12% (21 особа) почали надавати секс-послуги вже під час повномасштабної війни через втрату роботи та засобів для існування.
- **Дефіцит коштів на базові потреби:** 40% опитуваних коштів не вистачає навіть на речі першої необхідності (їжа, гігієна, житло), а ще 58% здатні покривати свої потреби лише частково.
- **Супутнє фінансове навантаження:** 64% респондентів вимушені сплачувати за оренду житла, а 41% мають на утриманні неповнолітніх дітей.

Запит на гуманітарну та матеріальну підтримку

- **Абсолютна потреба:** 100% респондентів заявили про необхідність отримання матеріальної та гуманітарної допомоги.

- **Пріоритетні категорії:** Найбільший попит мають продуктові та гігієнічні набори, теплі речі/одяг, а також прилади автономного живлення й освітлення (павербанки, лампи, ліхтарики).

Психоемоційний стан та ментальна підтримка

- **Масова психоемоційна дестабілізація:** 73% (123 особи) відчули погіршення ментального здоров'я через війну, виявляючи ознаки хронічного стресу, панічних атак (42%), синдрому відкладеного життя та вигорання.
- **Офіційно висловлена потреба:** 58% (98 осіб) чітко артикулювали потребу у фаховій психологічній допомозі.
- **Латентний (прихований) запит:** 39 респондентів заявили про погіршення психічного здоров'я, але заперечили потребу в психологу, що вказує на наявність психологічних бар'єрів або самостигматизації.
- **Бажані формати:** Найбільшим попитом користуються телефонні консультації та індивідуальні особисті зустрічі з психологом.

Юридичний захист та правова обізнаність

- **Обсяг потреб у правовій допомозі:** 27% (45 осіб) потребують безпосередньої допомоги юриста чи параюриста.
- **Високий рівень обізнаності:** Лише 13 осіб з-поміж опитаних не знали про можливість отримати безплатну правову підтримку від БО «Легалайф-Україна».
- **Пріоритетні формати:** Найбільш зручними визначено особисті зустрічі з юристом/параюристом та телефонні консультації.

Ієрархія послуг, безпека та довіра

- **Рейтинг актуальності послуг:** Поза межами базової гуманітарки, найгострішими потребами є розв'язання житлових питань, доступ до інформаційних послуг (захист прав, протидія насильству, новини спільноти) та психоемоційна підтримка на групах взаємодопомоги.
- **Динаміка потреб:** Порівняно з 2023–2024 роками, потреба в евакуації та транспортуванні суттєво знизилася.
- **Високий рівень довіри:** Майже 99% (166 осіб) почуваються в безпеці під час звернення по допомогу до БО «Легалайф-Україна». 64% відкрито повідомляють близьким про контакти з організацією, і лише 8 осіб зазначили про наявність зовнішніх ризиків чи заздрості з боку оточення.

2 ЕТАП: ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ З ГУМАНІТАРНОГО РЕАГУВАННЯ ТА НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ, ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ СП ЗА ПІДТРИМКИ ООН ЖІНКИ В УКРАЇНІ_2025-2026

Використано методи збирання даних:

205 Опитувань секс-працівниць/ків. Респонденти обирали самостійне заповнення анкети або проходили опитування «віч-на-віч» з лідерками регіональних ініціативних груп БО «ЛЕГАЛАЙФ-УКРАЇНА», які мають певний рівень довіри серед представників цільової групи. Запланована на 2 етап вибірка (150 осіб) була перевищена завдяки збільшенню кількості регіонів, у яких реалізується проект.

Інструментарій для проведення інтерв'ю:

2. Розроблено анкету для другого етапу (додається), анкета включає такі блоки питань:

- Оцінка гуманітарних послуг (продуктові та гігієнічні набори, речі першої необхідності);
- Оцінка груп взаємодопомоги;
- Оцінка психологічної та юридичної допомоги;
- Оцінка ризиків, зворотний зв'язок;

та на її основі створено Google Forms для фіксації відповідей під час опитування СП.

Загальний демографічний та соціальний профіль

У рамках оцінки ефективності програми для СП під час другого етапу МіО було проведено опитування серед **205** секс-працівниць/ків України (СП) у **20** містах України, в яких реалізовується проєкт: Вінниця, Дніпро, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Київ, Кривий Ріг, Кропивницький, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Суми, Тернопіль, Харків, Херсон, Черкаси, Чернівці.

№	Місто, де проживаєте зараз	Кількість респондентів, особа
1	Вінниця	17
2	Дніпро	11
3	Житомир	13
4	Запоріжжя	11
5	Івано-Франківськ	4
6	Київ	5
7	Кривий Ріг	11
8	Кропивницький	10
9	Луцьк	12
10	Львів	12
11	Миколаїв	9
12	Одеса	7
13	Полтава	10
14	Рівне	7
15	Суми	10
16	Тернопіль	8
17	Харків	14
18	Херсон	12
19	Черкаси	11
20	Чернівці	11
	Всього	**205**

СТАТЬ: В 2 етапі опитування брали участь переважно жінки – **198 осіб (97 %),** також 4 особи чоловічої статі (1.95%), 2 трансгендерні жінки (0.98%) та 1 небінарна особа.

Стать/гендер	Кількість, особа
Жінка	198
Небінарна людина	1
Транс жінка	2
Чоловік	4
Всього	**205**

ВІК: Мінімальний вік респондентів – 19 років, максимальний – 71 рік, середній вік учасників – 41,6 року. Стандартне відхилення: 8.84 року.

Найбільшою за кількістю та часткою є вікова група **40–49 років**, яка становить 42.44% (87 осіб) від загальної кількості респондентів.

Показник стандартного відхилення 8, 84 року свідчить про помірну розсіяність даних відносно середнього значення та високу однорідність цільової аудиторії. Основна частина респондентів (близько 68%) перебуває в інтервалі від 32.8 до 50.4 років. (41.6 +/- 8.84). Це підтверджує, що ядром програми є люди активного працездатного віку з фокусом на жінок 35–50 років.

Вікова категорія	**Кількість осіб**	**Частка (%)**
До 30 років	19	9.27%
30–39 років	63	30.73%
40–49 років	**87**	**42.44%**
50–59 років	28	13.66%
60+ років	8	3.90%
Усього	**205**	**100.00%**

Належність до уразливих груп:

56 осіб (27 %) не належать до інших вразливих груп, окрім групи секс-працівників.

149 осіб (73 %) респондентів належать до крос-груп та мають множинні перехресні ідентичності, а саме:

ВПО – 41 особа (20.00%)

ЛГБТІК – 30 осіб (14.63%)

ЛЖВ – 62 особи (30.24%)

ЛЖН – 70 осіб (34.15%).

Отримані послуги

Більшість респондентів отримували каскад послуг, поєднуючи базову матеріальну допомогу зі спеціалізованим психосоціальним та юридичним супроводом.

Вид отриманої послуги	**Кількість осіб**	**Частка (%)**
Продукти та засоби гігієни	205	100.00%
Групи взаємодопомоги (очні або онлайн-зустрічі)	195	95.12%
Речі першої необхідності (худі, футболки, павербанки, лампи тощо)	191	93.17%
Психологічна допомога (гаряча лінія, онлайн, фахівці)	105	51.22%
Юридична / правова допомога (супровід, захист прав, документи)	80	39.02%
Тимчасове житло / прихисток	4	1.95%

ГУМАНІТАРНІ НАБОРИ - ПРОДУКТИ ТА ГІГІЄНА

Усі 205 респондентів (100%) отримували гуманітарні набори з продуктами харчування та засобами гігієни. Для абсолютної більшості підтримка мала системний характер: 150 осіб (73.17%) отримували її щомісяця.

Періодичність отримання гуманітарних наборів (продукти, гігієна)	**Кількість осіб / %**

1 - 2 рази на рік	1 / 0.49%
Багаторазово	43 / 20.98%
Щокварталу	11 / 5.37%
Щомісяця	150 / 73.17%
Всього	**205 / 100%**

129 осіб (63%) зазначили, що завдяки економії на продуктах та гігієні вони мали можливості оплатити інші критично важливі потреби (житло, ліки, потреби дітей, борги тощо), ще 74 особи (36%) зазначили, що хоча економія була й невеликою, але це все одно допомогло зберегти частину бюджету для інших щоденних витрат.

Оцінка впливу на базові потреби та взаємозв'язок із бюджетом (N = 205)

Рівень допомоги бюджету	**Кількість осіб**	**Частка (%)**
Так — економія дозволила оплатити інші критичні потреби (житло, ліки, діти, борги)	129	62.93%
Частково — економія невелика, але допомогла зберегти кошти на щоденні витрати	74	36.10%
Ні — суттєво не вплинула на особистий бюджет	2	0.98%
Усього	**205**	**100.00%**

Закрили більшість потреб 117 осіб, (57.07%). Понад половина респондентів визнали допомогу вирішальною. У цій групі 83.76% (98 осіб) завдяки економії перенаправили кошти на житло, ліки чи борги, а 72.65% (85 осіб) отримували набори щомісяця.

Отримали суттєву підтримку із залишковим дефіцитом 62 особи, (30.24%). Базові потреби повністю не закривалися, проте 43.55% (27 осіб) змогли покрити критичні витрати, а 56.45% (35 осіб) зберегли частину щоденного бюджету. 79.03% (49 осіб) отримували набори щомісяця.

Стан забезпечення залишається критичним у 23 осіб, (11.22%). Респондентам досі важко забезпечити себе їжею та гігієною, попри допомогу (з них 13 осіб отримують набори щомісяця).

Зазначили про відсутність помітного впливу 3 особи, (1.46%). Допомога майже не змінила загальний рівень забезпечення.

Оцінка впливу на базові потреби	**Кількість осіб /%, n=205**
Допомога трохи підтримала, але мені досі критично важко забезпечити себе їжею та гігієною	23 / 11.22%
Стало значно легше, допомога закривала більшість моїх щоденних потреб у їжі та гігієні	117 / 57%
Це була суттєва підтримка, але значна частина базових потреб усе одно залишалася незакритою	62 / 30.24%
Це майже не вплинуло на мій рівень забезпечення базових потреб	3 / 1.46%
Всього	**205 / 100%**

З-поміж 205 опитуваних **41 особа (20.00%)** має статус ВПО, тоді як **164 особи (80.00%)** є місцевими мешканками/ками (не-ВПО).

Вплив економії на продуктах та гігієні на особистий бюджет за статусом ВПО (N = 205)

Рівень впливу на бюджет	ВПО (n = 41)	Частка ВПО (%)	Не-ВПО (n = 164)	Частка Не-ВПО (%)
Так (дозволило оплатити житло, ліки, борги, потреби дітей)	29	70.73%	100	60.98%
Частково (зберегли кошти на інші щоденні витрати)	12	29.27%	62	37.80%
Ні (суттєво не вплинуло на витрати)	0	0.00%	2	1.22%
Усього	**41**	**100.00%**	**164**	**100.00%**

Вищий рівень фінансового вивільнення серед ВПО. Частка респондентів, чий бюджет вивільнився для вирішення критичних житлово-медичних чи боргових питань, серед ВПО є на **9.75% вищою**, ніж серед респондентів без статусу ВПО (70.73% проти 60.98%).

Повна відсутність невідчутного ефекту. Жодна/жоден із 41 ВПО (0.00%) не обрали варіант «допомога суттєво не вплинула», що підтверджує 100-відсоткову затребуваність та адресність наборів для цієї категорії.

Запобігання житловій та соціально-економічній кризі. Для переселенок/ців регулярне отримання продуктів та гігієни виступає прямою компенсацією вимушених щомісячних витрат (насамперед оренди житла та відновлення втраченого майна). Економія на базовому харчуванні знижує ризик заборгованості за житло та виселення, виступаючи запобіжником від повторної втрати домівки.

РЕЧІ ПЕРШОЇ НЕОБХІДНОСТІ (ХУДІ, ФУТБОЛКИ, ПАНЧОХИ, ПАВЕРБАНКИ, ЛАМПИ ТОЩО)

За планом проєкту двічі на рік серед СП розподіляли речі першої необхідності (худі, футболки, панчохи, павербанки, лампи тощо).

У межах проєкту 191 респондент (93.17% від загальної вибірки) отримав речі першої необхідності та прилади автономного живлення/освітлення.

З них 164 особи (86%**)** оцінили допомогу як максимально вчасну, а отримані речі - повністю відповідали їх потребам на той момент. Жодна/жоден з респондентів не оцінили допомогу як невчасну або неактуальну, а отримані речі як такі, що взагалі не знадобилися.

Оцінка актуальності та корисності речей першої необхідності

Оцінка актуальності та корисності речей першої необхідності	Кількість осіб / %, n=191
Допомогли частково: щось із отриманого стало дуже в пригоді, а інше не знадобилося або не підійшло (наприклад, одяг знадобився, а гаджети — ні, або навпаки)	27 / 14.14%
Дуже допомогли: це була максимально вчасна допомога, отримані речі повністю відповідали моїм потребам на той момент	164 / 85.86%
Не допомогли: допомога була невчасною або неактуальною, ці речі мені взагалі не знадобилися	0
Всього	**191**

129 осіб (68%) зазначили, що ця допомога дозволила спрямувати їх власні кошти на інші важливі потреби.

Оцінка впливу на особистий бюджет та витрати	Кількість осіб, n=191	Частка, %
Ні, суттєво не вплинула	6	3.14%
Так, значною мірою (дозволило спрямувати кошти на інші потреби)	129	67.54%
Частково	56	29.32%
Всього	**191**	**100%**

ГРУПИ ВЗАЄМОДОПОМОГИ ДЛЯ СП

Протягом проєкту згідно робочого плану в кожному з 20 регіонів щомісяця проводились групи взаємодопомоги для СП. Всі учасниці/ки груп отримували гуманітарні набори, речі першої необхідності.

З респондентів **195 осіб (95%)** відвідували групи взаємодопомоги для СП. Половина з них – 98 осіб – відвідували групи щомісяця, 76 осіб (39%) зазначили, що брали участь у групах багаторазово за проєкт, 16 осіб (8.21%) були щонайменше раз на квартал, ще 5 осіб (2.56%) - скористались послугою не більше 2 разів за рік.

Періодичність відвідування груп взаємодопомоги	Кількість осіб	Частка, %
1-2 рази на рік	5	2.56%
Багаторазово	76	38.97%
Щокварталу	16	8.21%
Щомісяця	98	50.26%
Всього	**195**	**100%**

Оцінка впливу груп на психоемоційний стан (N = 195)

Більшість - 147 осіб (75% від тих, хто відвідував групи) відчули **високий моральний ефект** груп та зазначили, що отримав(ла) **моральну підтримку та відчуття безпечного простору**. Більшість з них відвідували групи систематично – щомісяця або багаторазово за проєкт.

Інформаційно-соціальний ефект відчули 43 особи (22%). Вони оцінили зустрічі, **як корисні**. Респонденти зазначили, що під час зустрічей вони дізнались багато нового, отримали можливість поспілкуватися з колегами, але **їх психологічний стан не змінився**.

Про нейтральний ефект сказали 5 осіб (3%). Вони не відчули особливого впливу на свій психоемоційний стан чи життя,

Негативних оцінок не зафіксовано. Жодна/ен з респонденток/ів не сказали, що зустрічі їм не підійшли / не сподобалися.

Оцінка впливу груп взаємодопомоги на психоемоційний стан та соціальне життя СП	Кількість осіб
Групи відвідував(ла), але особливого впливу на свій стан чи життя не відчув(ла)	5
Зустрічі були корисними, я дізнався(лася) багато нового та зміг(ла) поспілкуватися з колегами, але мій психологічний стан не змінився	43
Я отримав(ла) величезну моральну підтримку, відчуття безпечного простору та розуміння, що я не наодинці	147
Зустрічі мені не підійшли / не сподобалися	0
Всього	**195**

Оцінка поєднання послуг (матеріальної і психоемоційної на групах взаємодопомоги)

Оскільки всі СП, які відвідували групи взаємодопомоги також отримували гуманітарну допомогу після груп, ми вирішили запитати, як СП оцінюють таке поєднання послуг, чи вважають його ефективним, яка з послуг є більш важливою для них тощо.

Синергетичний ефект. Більшість – **135 осіб (69%** від тих, хто відвідував групи) – зазначили, що таке поєднання дає кращий результат, гуманітарна допомога дає можливість зняти фінансову напругу (продукти/гігієна), а групи покращують моральний стан.

Пріоритет матеріальної підтримки визнали **39 осіб (20 %). В**ирішальною для них була саме матеріальна підтримка, а групи були просто додатковим «бонусом»

Пріоритет психосоціальної підтримки визнали 14 осіб (7%). Набагато важливішим для них було саме спілкування під час відвідування груп івзаємодопомоги, ніж отримання матеріальної підтримки.

2 респонденти (1.03%) сказали, що **поєднання цих послуг ніяк не вплинуло на їх загальну ситуацію**.

Ще 5 осіб зазначили, що хоча й отримували допомогу, але це відбувалось не на групах (*потребує внутрішнього уточнення)*

Оцінка поєднання послуг (матеріальної і психоемоційної на групах взаємодопомоги)	**Кількість осіб / %**
Для мене вирішальною була саме матеріальна підтримка, хоча групи теж були приємним «бонусом»	39 / 20.00%
Для мене набагато важливішим було відвідування груп і спілкування, а гуманітарка — другорядною	14 / 7.18%
Не отримували гуманітарку безпосередньо на групах *(потребує внутрішнього уточнення)*	5 / 2.56%
Поєднання цих послуг ніяк не вплинуло на мою загальну ситуацію	2 / 1.03%
Це дало найкращий результат: гуманітарна допомога зняла фінансову напругу, а групи повернули моральні сили	135 / 69.23%
Всього	**195 / 100%**

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

В рамках проєкту СП мали доступ до психологічної підтримки через нашу Гарячу лінію для СП та/або через переадресацію до партнерських організацій, в яких працюють дружні психологи.

Серед респондентів понад половина **105 осіб (51%) отримували психологічну підтримку.**

Оцінка ефективності психологічної допомоги серед її отримувачів (N = 105)

Про високу ефективність зазначили 86 осіб (81,9%). Їх психоемоційний стан покращився, вони отримали не тільки підтримку а й дієву інструменти щодо подолання стресу.

14 (13.33%) респондентів зазначили про **тимчасовий ефект. К**онсультація допомогла в критичний момент, вони відчули тимчасове полегшення, але загальний стрес залишається й досі високим.

Про низьку ефективність сказали **4 особи (3.81%).** Консультація психолога була корисною, але суттєво на їх стан не вплинула.

Лише **1 особа (0.95%)** зазначила про повну в**ідсутність ефекту**. Розмова з психологом ніяк не вплинула на психоемоційний стан та не допомогла позбутись стресу.

Результат консультацій	**Кількість осіб**	**Частка від користувачів послугою (%),** N = 105	**Частка від усіх (N=205)**
Висока ефективність: стан покращився, отримано дієві інструменти подолання стресу	86	81.90%	41.95%
Тимчасовий ефект: допомогло в критичний момент, але загальний стрес високий	14	13.33%	6.83%
Низька ефективність: розмова була корисною, але на стан суттєво не вплинула	4	3.81%	1.95%
Відсутність ефекту: консультація не допомогла	1	0.95%	0.49%

Не зверталися до психологів	100	—	48.78%
Усього	**205**	**100%**	**100.00%**

ЮРИДИЧНА / ПРАВОВА ДОПОМОГА

80 осіб (39.02% від загальної кількості респондентів) з-поміж респондентів отримували юридичну/правову допомогу від БО «Легалайф-Україна».

Оцінка правової допомоги серед її отримувачів (N = 80)

Повне/успішне вирішення: 50 осіб (63% від тих, хто отримав допомогу) зазначили, що завдяки правовій підтримці проблему повністю було вирішено.

Захист у процесі: 18 особам (23%) юрист допоміг розібратися в ситуації та розпочати процес захисту, але справу ще не завершено.

Інформаційна консультація: 10 осіб (13%) зазначили, що консультацію та роз'яснення отримав(ла), але вирішити проблему чи змінити ситуацію на краще не вдалося.

Неефективно: 2 особи (3%) визначили, що юридична допомога виявилася неефективною у їх випадку.

Результат правової допомоги	**Кількість осіб**	**Частка від користувачів (%),N = 80**	**Частка від усіх (N=205)**
Повне/успішне вирішення: правову проблему повністю розв'язано або вона на стадії вирішення	50	62.50%	24.39%
Захист у процесі: юрист допоміг розібратися та розпочати захист (справа триває)	18	22.50%	8.78%
Інформаційна консультація: роз'яснення отримано, але проблему не вирішено	10	12.50%	4.88%
Неефективно: допомога виявилася неефективною у даному випадку	2	2.50%	0.98%
Не зверталися до юриста	125	—	60.98%
Усього	**205**	**100.00%**	**100.00%**

Синергія спеціалізованих послуг: комплексний супровід (юрист + психолог)

З-поміж 205 респондентів 53 особи (25.85%) отримали інтегрований комплекс спеціалізованих послуг (юрист + психолог).

Порівняльний аналіз результативності правової допомоги (N = 80)

Результат юридичної допомоги	**Одночасно юрист + психолог (n = 53)**	**Тільки юрист (n = 27)**
Проблему повністю вирішено / на стадії успішного вирішення	**35 осіб (66.04%)**	**15 осіб (55.56%)**
Захист розпочато / справа в процесі	12 осіб (22.64%)	6 осіб (22.22%)
Консультацію отримано, але проблему не вирішено	5 осіб (9.43%)	5 осіб (18.52%)
Допомога виявилася неефективною	1 особа (1.89%)	1 особа (3.70%)
Загальний рівень захисту прав (вирішено або в процесі)	47 осіб (88.68%)	21 особа (77.78%)

Результативність психологічної підтримки у мультидисциплінарній групі (n = 53)

- **Суттєве покращення стану та інструменти подолання стресу**: 42 особи (**79.25%**).
- **Підтримка у критичний момент (тимчасове полегшення)**: 8 осіб (**15.09%**).
- **Поверхневий ефект**: 3 особи (**5.66%**).
- **Відсутність негативних оцінок**: 0 осіб (**0.00%**) зазначили, що психолог не допомогла (у той час як у групі «тільки психолог» такий випадок був).

Ключові аналітичні висновки для звіту

- **Мультиплікативний ефект комплексного супроводу**: У групі, яка отримувала і правову, і психологічну підтримку, рівень повного/успішного вирішення юридичних проблем на **10.48% вищий** (66.04% проти 55.56%), ніж у тих, хто звертався лише до юриста. А загальний показник позитивного правового супроводу (вирішено або в процесі) досягає **88.68%**.
- **Зниження частки невирішених кейсів удвічі**: Частка респондентів, яким не вдалося змінити ситуацію на краще, серед отримувачів двох послуг є вдвічі нижчою (9.43%), ніж серед тих, хто опрацьовував правову проблему без психологічного супроводу (18.52%).
- **Психоемоційна стабілізація як передумова правового захисту**: Психологічна підтримка знімає гострий стрес та тривожність, відновлюючи ресурс бенефіціарів для проходження складних і тривалих юридичних процедур (відновлення документів, оформлення соцвиплат, судові справи).
- **Максимальна оцінка задоволеності**: 52 з 53 осіб (**98.11%**) у цій групі поставили максимальну оцінку задоволеності послугами організації (4 бали з 4).

ЗАГАЛЬНА ЗАДОВОЛЕНІСТЬ, БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ВІД ЗЛОВЖИВАНЬ (PSEA)

- **Безпека та комфорт**: 204 з 205 респондентів (**99.51%**) підтвердили відчуття повного комфорту та безпеки під час участі в заходах та отримання послуг. Зафіксовано 1 зауваження щодо відсутності розмиття обличчя на фотографії в інтернеті.
- **Зовнішні ризики**: 200 осіб (**97.56%**) не зазнавали погроз чи переслідувань з боку оточення чи правоохоронних органів через зв'язок із організацією. 5 осіб (**2.44%**) вказали на наявність зовнішніх ризиків.
- **Нульова толерантність до зловживань (PSEA)**: 100% респондентів (205 осіб) підтвердили, що працівники чи волонтери організації не вимагали від них послуг, грошей чи подарунків.
- **Загальний рівень задоволеності**: 190 осіб (**92.68%**) оцінили роботу організації на максимальні 4 бали («Повністю задоволена»), а 15 осіб (**7.32%**) — на 3 бали («Задоволена»). Низьких оцінок (1 чи 2 бали) не зафіксовано.

Оцінка послуг за шкалою від 1 до 4	**Кількість осіб**	**Частка,%**
1 Зовсім незадоволена	0	0
2 Незадоволена	0	0
3 Задоволена	15	7.32%
4 Повністю задоволена	190	92.68%
Всього	**205**	**100%**

Наостанок ми запитали у респондентів, що для них особисто змінилося протягом року завдяки отриманню підтримки від БО "Легалайф-Україна" та попросили дати пораду щодо покращення роботи БО "Легалайф-Україна".

Ключові зміни у житті респонденток

- **Психоемоційна підтримка та відчуття безпеки:** Учасниці відзначають зниження рівня тривожності, зростання самооцінки та впевненості в собі. Відвідування груп взаємодопомоги та консультації психолога створили відчуття «родини» та спільноти, подолавши самотність під час постійних обстрілів.

- **Фінансове розвантаження та покриття базових потреб:** Гуманітарна допомога (продукти, гігієна) суттєво зменшила щомісячні витрати. Це дозволило дівчатам перенаправити кошти на придбання ліків, підтримку дітей та оплату оренди.

- **Захист від насильства та критична допомога:** Підтримка організації дала дівчатам ресурс вийти з ситуацій домашнього насильства, зняти окреме житло або отримати прихисток у шелтері.

- **Подолання блекаутів:** Отримані павербанки, лампи та ліхтарики стали критично важливим ресурсом для збереження зв'язку та світла взимку.

- **Соціальна адаптація та відновлення здоров'я:** Завдяки допомозі дівчата відновлювали документи, підписували декларації з дружніми лікарями, отримували супровід, поверталися до АРТ-терапії та входили в програму ЗПТ.

Запити та рекомендації щодо покращення роботи

- **Запровадження ваучерної/сертифікатної системи:** Найчастіша рекомендація від респондентів — видавати сертифікати в торговельні мережі (наприклад, АТБ, Єва), щоб дівчата могли самостійно обирати необхідні продукти та засоби гігієни під власні потреби.

- **Адаптація складників гуманітарної допомоги:** Прохання звернути увагу на розмірну сітку одягу (через ВІЛ-інфекцію та наркозалежність респондентки часто втрачають вагу, тому великі розміри не підходять) та якість засобів гігієни.

- **Програми перекваліфікації та ресоціалізації:** Є запит на грантову підтримку, оплату курсів професійного розвитку та допомогу у складанні резюме для тих, хто планує змінити сферу діяльності.

- **Розширення допомоги у прифронтових регіонах:** Прохання збільшити обсяги продуктово-гігієнічних наборів у містах із підвищеною небезпекою (Харків, Сумська область).

- **Збереження та посилення індивідуального супроводу:** Потреба у тривалій психологічній та юридичній підтримці, а також індивідуальному медичному супроводі.

Прямі цитати респонденток

«Завдяки "Легалайф-Україна" я змогла повернутися до нормального і стабільного життя. Мені допомогли відновити документи, і це відкрило доступ до медичних послуг — я підписала декларацію з дружнім лікарем, відновила лікування АРТ та увійшла в програму ЗПТ, що допомогло значно покращити стан здоров'я.»

«...змогла зняти самостійно квартиру і піти від чоловіка, який мене кривдив»

«Коли кожен день обстріли, важливо мати відчуття що ти не один, що тобі допоможуть і підтримають. Ця допомога вносить чималий внесок на економію мого бюджету, ці кошти які я мала витратити на дані продукти, тепер я можу використати на придбання ліків.»

«Перестала відчувати себе самотньою. Вважаю що краще було видавати сертифікати: на продукти, або гігієну. Щоб мати змогу самостійно вибирати що мені потрібно.»

ВИСНОВКИ 2 ЕТАПУ

Аналіз свідчить про високу комплексність підтримки: більшість респондентів отримували каскад послуг, поєднуючи базову матеріальну допомогу зі спеціалізованим психосоціальним та юридичним супроводом.

Ключові висновки щодо структури послуг:

Універсальний рівень (100% покриття): Продуктово-гігієнічні набори виступили базовим «вхідним квитком» у програму, задовольнивши першочергові вітальні потреби абсолютно всіх учасників.

Високий рівень залучення спільноти: Понад 95% респондентів були залучені до груп взаємодопомоги, а 93.17% отримали непродовольчі товари критичного вжитку (речі першої необхідності та автономні джерела живлення/світла).

Спеціалізоване реагування: Понад половина опитуваних (51.22%) скористалися психологічною допомогою для подолання дистресу, а 39.02% отримали фаховий юридичний захист та допомогу з відновленням документів.

Суть каскадної моделі: Програма реалізувала системний підхід — від первинного зняття побутової напруги (харчування, гігієна, тепло/світло) до поступового включення отримувачів у групи підтримки та розв'язання їхніх правових і психологічних питань.

Ключові результати та ефективність послуг

Оцінка впливу ГД (продукти, гігієна) на базові потреби та взаємозв'язок із бюджетом (N = 205)

- **Закриття більшості потреб (117 осіб, 57.07%):** Понад половина респондентів визнали допомогу вирішальною. У цій групі 83.76% (98 осіб) завдяки економії перенаправили кошти на житло, ліки чи борги, а 72.65% (85 осіб) отримували набори щомісяця.
- **Суттєва підтримка із залишковим дефіцитом (62 особи, 30.24%):** Базові потреби повністю не закривалися, проте 43.55% (27 осіб) змогли покрити критичні витрати, а 56.45% (35 осіб) зберегли частину щоденного бюджету. 79.03% (49 осіб) отримували набори щомісяця.
- **Критичний стан забезпечення (23 особи, 11.22%):** Респондентам досі важко забезпечити себе їжею та гігієною, попри допомогу (з них 13 осіб отримують набори щомісяця).
- **Відсутність помітного впливу (3 особи, 1.46%):** Допомога майже не змінила загальний рівень забезпечення.

Оцінка впливу груп на психоемоційний стан отримувачів (N = 195)

- **Високий моральний ефект (147 осіб, 75.38%):** Отримали моральну підтримку, відчуття безпечного простору, спільноти та розуміння, що вони не наодинці.
- **Інформаційно-соціальний ефект (43 особи, 22.05%):** Зустрічі були корисними (нова інформація, спілкування з колегами), але психологічний стан суттєво не змінився.
- **Нейтральний ефект (5 осіб, 2.56%):** Особливого впливу на стан чи життя не відчули. Негативних оцінок ("не сподобалося") не зафіксовано.

Оцінка ефективності психологічної допомоги серед її отримувачів (N = 105)

- **Висока ефективність, 86 осіб (81,9%):** стан покращився, отримано дієві інструменти подолання стресу.
- **Тимчасовий реліф, 14 (13.33%)**: допомогло в критичний момент, але загальний стрес високий.
- **Низька ефективність, 4 особи (3.81%).**: розмова була корисною, але на стан суттєво не вплинула
- **Відсутність ефекту, 1 особа (0.95%)**: консультація не допомогла

Оцінка правової допомоги серед її отримувачів (N = 80)

- **Повне/успішне вирішення, 50 осіб (63%):** правову проблему повністю розв'язано або вона на стадії вирішення
- **Захист у процесі, 18 осіб (23%):** юрист допоміг розібратися та розпочати захист (справа триває)
- **Інформаційна консультація, 10 осіб (13%):** роз'яснення отримано, але проблему не вирішено
- **Неефективно, 2 особи (3%):** допомога виявилася неефективною у даному випадку

Категорія послуги	Отримали (особа / %)	Ключовий результат та ефективність
Продукти та гігієна	205 (100.00%)	73.17% отримують щомісяця. 57.07% зазначили, що це закрило більшість щоденних потреб, а 62.93% завдяки економії змогли оплатити житло, ліки, борги чи потреби дітей.
Речі першої необхідності	191 (93.17%)	85.86% оцінили речі (одяг, павербанки, лампи) як максимально вчасні та відповідні потребам. 67, 54% відчули суттєву економію бюджету.
Групи взаємодопомоги	195 (95.12%)	75.38% учасників отримали моральну підтримку, відчуття безпечного простору та подолали самотність. 50,24% відвідують зустрічі щомісяця.
Психологічна допомога	105 (51.22%)	81.90% з тих, хто звернувся, отримали дієвий результат і дієві інструменти подолання стресу. Лише 1 особа (0.95%) висловила незадоволення.
Юридична допомога	80 (39.02%)	62.50% повністю або успішно вирішили правову проблему, ще 22.50% захистили права у процесі ведення справи.
Тимчасовий прихисток	4 (1.95%)	Отримали базову допомогу з житлом у критичній ситуації.

Синергетичний ефект та безпека

- **Комплексний вплив (Гуманітарка + Групи)**: **69,23%** (135 осіб) вказали, що поєднання матеріальної допомоги (зняття фінансової напруги) та груп взаємодопомоги (відновлення моральних сил) дало найкращий сукупний результат.
- **Безпека та комфорт**: **99.51%)** підтвердили відчуття безпеки під час участі в заходах.
- **Захист від зловживань (PSEA)**: **100.00%** (205 осіб) підтвердили відсутність фактів вимагання послуг, грошей чи подарунків з боку працівників.
- **Загальна задоволеність**: **92.68%** (190 осіб) оцінили роботу програми на найвищий бал (4 з 4), **7.32%** — на 3 з 4. Оцінки 1 та 2 відсутні.

Статус ВПО та Економія бюджету на харчуванні та гігієні

- **ВПО (41 особа)**: **70.73%** зазначили, що економія дозволила спрямувати кошти на критичні потреби (оренда житла, ліки, борги).
- **Не-ВПО (164 особи)**: цей показник становить **60.98%**.
- *Висновок*: Для внутрішньо переміщених осіб гуманітарні набори є вирішальним фактором запобігання житловій та фінансовій кризі.

Частота відвідування груп та Психоемоційний стан

- **Регулярне (щомісячне) відвідування (98 осіб)**: **74.49%** відчули глибоке моральне відновлення та формування спільноти.
- **Рідкісне відвідування (1–2 рази на рік, 5 осіб)**: лише **40.00%** відчули моральний ефект, тоді як **60.00%** сприйняли це просто як корисну інформаційну зустріч.
- *Висновок*: Системність відвідування груп взаємодопомоги прямо корелює зі стійкістю психоемоційного стану.

Перетин спеціалізованих послуг (Психолог + Юрист)

- **25.85%** (53 особи) одночасно скористалися і юридичною, і психологічною допомогою.

- У цій групі зафіксовано найвищий рівень успішного вирішення складних життєвих обставин (документи, соцвиплати, вихід із кризи).

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

(За результатами порівняльного аналізу 1 етапу — оцінки потреб (N=168) та 2 етапу — оцінки ефективності (N=205))

1. Актуальність програми

Програма виявилася **максимально актуальною** та критично необхідною для виживання цільової групи в умовах повномасштабної війни.

- **Пряме попадання у запит спільноти.** Оцінка потреб (1 етап) виявила, що 100% секс-працівниць/ків (СП) потребували гуманітарної допомоги, 98% перебували у стані фінансового дефіциту (40% за межею виживання), а 73% мали психоемоційну дестабілізацію. Програма на 2 етапі надали саме ті види послуг, які покрили ці критичні прогалини (продуктово-гігієнічні набори, прилади автономного живлення, консультації психологів та юристів).

- **Запобігання глибшим соціальним кризам.** Враховуючи, що 64% СП сплачують оренду житла, а 41% мають на утриманні дітей, регулярне надання допомоги дозволило вивільнити кошти для оплати житла, ліків і дитячих потреб (це підтвердили 63% респондентів загалом та 71% серед ВПО).

2. Ефективність та комплексний вплив

Програма продемонструвала **високу доведену ефективність** та синергетичний ефект каскадної моделі.

- **Висока задоволеність бенефіціарів.** 92.68% респондентів оцінили роботу програми на найвищий бал (4 з 4), а ще 7.32% — на 3 бали (низьких оцінок немає). 99.51% підтвердили відчуття безпеки та комфорту при отриманні послуг.

- **Доведена синергія послуг (Психолог + Юрист).** Порівняльний аналіз показав, що мультидисциплінарний супровід підвищує якість правового захисту: у групі «юрист + психолог» рівень успішного розв'язання юридичних проблем досяг **66.04%** (проти 55.56% у групі «тільки юрист»), а частка невирішених кейсів знизилася вдвічі (з 18.52% до 9.43%). Психологічна стабілізація знімає гострий стрес і дає людині ресурс проходити тривалі юридичні та медичні процедури.

- **Стабілізація ментального здоров'я.** 81.90% отримувачів психологічної допомоги не лише знизили рівень тривожності, а й отримали прикладні інструменти подолання стресу. Регулярна участь у групах взаємодопомоги (щомісяця) сформувала відчуття безпечного простору та спільноти для 75.38% учасників.

3. Правильність планування та організаційна адаптивність

- **Перевиконання охоплення в опитуваннях та послугах.** Програма продемонструвала суттєве перевиконання запланованих показників охоплення як у дослідницько-аналітичній частині, так і в безпосередньому наданні послуг цільовій групі. Запланована вибірка обох етапів оцінки (по 150 осіб) була перевищена (168 респондентів на 1 етапі, 205 — на 2 етапі), що супроводжувалося відповідним розширенням фактичних обсягів надання гуманітарних, юридичних та психологічних послуг порівняно з початковим плануванням. Це стало можливим завдяки оперативній розбудові регіональної мережі та високому рівню довіри до лідерок ініціативних груп БО «Легалайф-Україна».

- **Адресність та безперебійність:** Програма показала високу точність розрахунку періодичності — 73.17% респондентів отримували гуманітарні набори щомісяця, що забезпечило системний підтримувальний ефект, а не одноразову допомогу.

- **Безпека та PSEA:** Зафіксовано 100% дотримання стандартів PSEA (жодного випадку вимагання, зловживань чи неналежної поведінки з боку працівників/волонтерів).

РЕКОМЕНДАЦІЇ НА МАЙБУТНІ ПРОГРАМИ

А. Для міжнародних донорів та партнерів

- **Забезпечення довгострокового та гнучкого фінансування:**

  Переходити від короткострокових екстрених проєктів до багаторічних програм. Психосоціальна реабілітація та юридичний захист СП потребують тривалого супроводу.

  Впроваджувати спрощені та гнучкі механізми перерозподілу донорських коштів між регіонами, видами послуг і локальними ініціативами. Це дозволить організації оперативно адаптувати діяльність під безпекову ситуацію, динаміку бойових дій, внутрішню міграцію спільноти та оперативно закривати виникаючі критичні потреби на місцях.

- **Інвестування у комплексні (мультидисциплінарні) моделі супроводу:**

  Закладати у грантові програми обов'язкове поєднання гуманітарного компонента з правовим та психологічним. Дані дослідження доводять, що надання матеріальної підтримки без психосоціального супроводу дає нижчий довгостроковий ефект.

- **Підтримка програм ресоціалізації та економічного розширення можливостей:**

  Розширити компоненти проєктів можливістю надання мінігрантів, оплати курсів перекваліфікації, складання резюме та здобуття нових професій для СП, які прагнуть змінити сферу діяльності або диверсифікувати джерела доходів.

Б. Для БО «ЛЕГАЛАЙФ-УКРАЇНА» та спільноти

- **Оптимальне налаштування складників гуманітарної допомоги:**

  У разі збереження натуральної допомоги (фізичних наборів) переглянути розмірну сітку одягу (враховувати специфіку втрати ваги через ВІЛ-інфекцію або наркозалежність) та підвищити якість гігієнічних засобів за запитами бенефіціарів.

  Опрацювати алгоритми видачі павербанків та ліхтарів до початку зимового періоду.

- **Систематизація груп взаємодопомоги та виявлення прихованих потреб:**

  Зберігати щомісячну регулярність груп взаємодопомоги, оскільки аналіз довів: саме системне відвідування формує стійкість психоемоційного стану (74.49% проти 40.00% при епізодичному відвідуванні).

  Запровадити проактивне скринінгове опитування на групах для виявлення «прихованого» запиту на психолога серед тих, хто відчуває погіршення стану, але соромиться звернутися по допомогу напряму (як виявлено на 1 етапі — 39 осіб).

- **Утримання високих стандартів безпеки та цифрової гігієни:**

  Посилити інструктаж та контроль серед регіональних лідрок щодо обов'язкового отримання попередньої усвідомленої згоди бенефіціарів на фото- та відеофіксацію під час надання послуг. Впровадити суворі інструкції щодо фотозвітності, включаючи обов'язкове розмиття облич, татуювань та інших особливих прикмет на фотографіях для соцмереж та публічних матеріалів, аби повністю виключити ризики деанонімізації та повторної стигматизації представників спільноти.

- **Розвиток напряму параюридичної допомоги та медичного маршруту:**

  Посилювати перенаправлення бенефіціарів до дружніх лікарів для підписання декларацій, відновлення АРТ-терапії та входу в програму ЗПТ, поєднуючи це з юридичним відновленням втрачених документів.